

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 อุปกรณ์ในการทำแม่พิมพ์ยาง

- 3.1.1.1 กรอบอะลูมิเนียมวัดขนาดแม่พิมพ์ (aluminium mold frame)
- 3.1.1.2 ยางสำหรับทำแม่พิมพ์ (mold rubber)
- 3.1.1.3 มีดผ่าแม่พิมพ์ (mold knife)
- 3.1.1.4 หัวจุกทางน้ำโลหะเข้า (sprue former)
- 3.1.1.5 ตัวแบบตัวเรือน (jewelry model)
- 3.1.1.6 เครื่องอัดแม่พิมพ์ยาง (vulcanizer machine)

3.1.2 อุปกรณ์ในการหล่อเทียนและติดต้น

- 3.1.2.1 เครื่องฉีดเทียนแบบสุญญากาศ (vacuum wax injector)
- 3.1.2.2 เทียน (wax)
- 3.1.2.3 สเปร์ย์ แป้ง และแปรงสำหรับทำความสะอาดแม่พิมพ์ยาง
- 3.1.2.4 ฐานยาง
- 3.1.2.5 หัวแรงไฟฟ้า

3.1.3 อุปกรณ์ในการทำแม่พิมพ์ปูนหล่อและอบเผา

- 3.1.3.1 กระจกหล่อ
- 3.1.3.2 ปูนปลาสเตอร์หล่อแบบต้นเทียน
- 3.1.3.3 ขามผสมปูนหล่อ
- 3.1.3.4 เครื่องผสมปูนหล่อ
- 3.1.3.5 เครื่องสุญญากาศ (vacuum machine)
- 3.1.3.6 กระจกตวงน้ำและตาชั่ง
- 3.1.3.7 เตาอบแม่พิมพ์

3.1.4 อุปกรณ์หล่อและหลอมเพื่อเตรียม Master Alloy ทองแดงและซิลิคอน

- 3.1.4.1 เตาหลอมแบบเหนี่ยวนำไฟฟ้า (induction furnace) พร้อมเครื่องระบายความร้อน ด้วยน้ำไหลเวียนภายในแบบระบบปิด
- 3.1.4.2 เทอร์โมคัปเปิลชนิด R-Type วัดอุณหภูมิในช่วง 700-1700 °C
- 3.1.4.3 เตาหลอมกราไฟต์ขนาดปริมาตร 620 ลูกบาศก์เซนติเมตร (ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร และความลึก 13 เซนติเมตร)

3.1.4.4 แท่งกราไฟต์สำหรับกวนน้ำโลหะ

3.1.4.5 เตาดอบไฟฟ้า

3.1.4.6 แบบหล่อโลหะสำหรับหล่อชิ้นงานเป็นแท่งทรงกระบอกที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร

3.1.4.7 ถังก๊าซอาร์กอน พร้อมเกจวัดความดัน และหัวพ่น จำนวน 2 ชุด โดยชุดแรกใช้กับเตาดอบไฟฟ้า เพื่อลดการเกิดออกไซด์ของผิวแบบหล่อ ส่วนชุดที่สองใช้สำหรับพ่นก๊าซอาร์กอนลงในเบ้าหลอมกราไฟต์ เพื่อคลุมผิวน้ำโลหะ ป้องกันการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของน้ำโลหะ

3.1.5 อุปกรณ์หล่อและหลอมเพื่อเตรียม Master Alloy ทองแดงและแคลเซียม

3.1.5.1 Vacuum arc furnace

3.1.5.2 ถังก๊าซอาร์กอน พร้อมเกจวัดความดัน

3.1.5.3 โลหะไทเทเนียม 1 ชิ้น

3.1.6 อุปกรณ์ในการตรวจสอบการกัดกร่อนด้วยวิธีทางเคมีไฟฟ้า

3.1.6.1 ขั้วไฟฟ้าอ้างอิง (reference electrode) คือ Ag/AgCl

3.1.6.2 ขั้วไฟฟ้าวัดกระแส (counter electrode) คือ แท่งแพลตตินัม (Pt rod)

3.1.6.3 ขั้วไฟฟ้าโลหะทดสอบ (working electrode) คือ ชิ้นงานตัวอย่างโลหะผสมเงิน 92.5% - ทองแดง - แคลเซียม - ซิลิคอน

3.1.6.4 ชุดเซลล์ไฟฟ้าเคมีที่ใช้ทดสอบการกัดกร่อน

3.1.6.5 เครื่องวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH Meter)

3.1.6.6 เทอร์โมมิเตอร์ (thermometer)

3.1.6.7 โถดูดความชื้น (desiccator)

3.1.6.8 ชุดเครื่องแก้วในการเตรียมสารเคมี

3.1.6.9 เครื่องขัดโลหะ

3.1.6.10 กระดาษทราย (SiC paper) เบอร์ 400, 600, 800, 1000 และ 1200

3.1.7 เครื่องมือวิเคราะห์

3.1.7.1 กล้องจุลทรรศน์แสง (optical microscope)

3.1.7.2 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด (scanning electron microscope, SEM)

3.1.7.3 Energy Dispersive X-Ray Spectroscopy (EDX)

3.1.7.4 เครื่องทดสอบแรงดึง (universal tensile testing machine)

3.1.7.5 เครื่องทดสอบความแข็งแบบวิกเกอร์ (vickers hardness testing)

Machine)

3.1.7.6 เครื่องวัดค่าสีบนผิววัสดุสเปกโตรโฟโตมิเตอร์ (Spectrophotometer)

3.1.7.7 เครื่องมือวิเคราะห์ส่วนผสมทางเคมีโดยวิธีอะตอมมิกแอบซอร์ปชัน
(Atomic absorption spectroscopy, AAS)

3.1.7.8 เครื่องมือทดสอบการกัดกร่อนด้วยวิธีทางเคมีไฟฟ้าโดยเทคนิค
โพเทนชิโอดนามิกส์ (Potentiodynamics technique)

3.2 วัสดุดิบ

3.2.1 เม็ดโลหะเงิน (Ag) ความบริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์

3.2.2 เม็ดโลหะทองแดง (Cu) ความบริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์

3.2.3 โลหะแคลเซียม (Ca) ความบริสุทธิ์ 98.5 เปอร์เซ็นต์

3.2.4 คอปเปอร์ซิลิไซด์ (Cu-Si) โดยมีสัดส่วนของ Cu : Si = 70 : 30 โดยน้ำหนัก

3.3 สารเคมี

3.3.1 โซเดียมซัลไฟด์ ($\text{Na}_2\text{S} \cdot \text{H}_2\text{O}$)

3.3.2 ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H_2S)

3.3.3 กรดกำมะถัน (H_2SO_4)

3.3.4 ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (H_2O_2) ความเข้มข้น 7% โดยปริมาตร

3.3.5 แอมโมเนียมไฮดรอกไซด์ (NH_4OH)

3.3.6 น้ำกลั่น

3.3.7 แอลกอฮอล์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4 ขั้นตอนการทดลอง

ในแต่ละส่วนผสมของโลหะทั้ง 12 ชุด ทำการทดลองดังนี้

3.4.1 นำต้นแบบตัวเรือนทั้ง 2 แบบ แบบแรกมีลักษณะแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ทำจากโลหะเงินสเตอร์ลิง ขนาดกว้าง 9 มิลลิเมตร ยาว 26 มิลลิเมตร และหนา 1.5 มิลลิเมตร แบบที่สองมีลักษณะเป็นแท่งมีขนาดมิติตามรูปที่ 3.1 มาทำแม่พิมพ์ยางเพื่อใช้ในการฉีดเทียนและนำไปหล่อต่อไป

3.4.2 ฉีดเทียนที่หลอมละลาย ให้เข้าไปในแม่พิมพ์ยางด้วยเครื่องฉีดเทียน ได้แบบเทียนทั้ง 2 ลักษณะตามต้นแบบในหัวข้อ 3.4.1 จำนวน อย่างละ 96 ชิ้น

3.4.3 นำแบบเทียน (wax pattern) ที่ได้มาติดต้นเทียนเพื่อจัดให้เป็นกลุ่มอย่างมีระเบียบเพื่อสามารถหล่อชิ้นงานได้ครั้งละจำนวนมาก

3.4.4 ชั่งน้ำหนักต้นเทียนที่ได้ เพื่อนำไปคำนวณหาส่วนผสมโลหะที่ต้องการหล่อ

3.4.5 นำต้นเทียนจากข้อ 3.4.4 ไปใส่ในกระบอกล้อ แล้วตรวจอัตราส่วนระหว่างปูนหล่อและน้ำให้เหมาะสม โดยให้น้ำมีน้ำหนัก 37 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักปูนหล่อ

3.4.6 ผสมปูนหลอกับน้ำด้วยเครื่องผสมปูนหล่อ แล้วดูดอากาศออกจากเนื้อปูนหล่อด้วยเครื่องสูญญากาศ (vacuum machine) หลังจากนั้นเทปูนลงในกระบอกล้อ แล้วดูดอากาศออกอีกครั้ง

3.4.7 รอให้กระบอกล้อแห้งโดยทิ้งไว้ในสภาวะปกติ แล้วนำกระบอกล้อเข้าเตาอบเผาแม่พิมพ์ปูนหล่อ เพื่อขจัดเทียนออกจากแม่พิมพ์ปูนหล่อ โดยเพิ่มอุณหภูมิเตาขึ้นช้าๆ และคงที่ไว้ที่อุณหภูมิ 580 °C ใช้เวลาในการอบเผาทั้งสิ้นประมาณ 19 ชั่วโมง

3.4.8 เตรียมมวลเตอร้อัลลอยของทองแดงซิลิคอน (ที่มีอัตราส่วนทองแดง : ซิลิคอน เท่ากับ 90 : 10 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก) โดยคำนวณและชั่งน้ำหนักของ คอปเปอร์ซิลิไซด์ (ทองแดง : ซิลิคอน เท่ากับ 70 : 30 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก) และทองแดงบริสุทธิ์แล้วนำไปหลอมในเตาหลอมแบบเหนี่ยวนำไฟฟ้า (induction furnace) จากนั้นเทลงแบบ จะได้มวลเตอร้อัลลอยที่มีรูปร่างเป็นแท่งสี่เหลี่ยมขนาดประมาณ 1 cm x 1 cm x 10 cm

3.4.9 เตรียมมวลเตอร้อัลลอยของทองแดงและแคลเซียม การหลอมแต่ละครั้งจะทำได้ทีละ 30 กรัม เพราะเบ้าหลอมมีขนาดเล็ก โดยชั่งน้ำหนักทองแดงบริสุทธิ์และแคลเซียมบริสุทธิ์ 29 กรัม และ 1 กรัมตามลำดับ ทำการหลอมโดยใช้ vacuum arc furnace โดยทำการหลอมแต่ละชิ้นจะทำการพลิกชิ้นงานแล้วทำการหลอม 4 ครั้งเพื่อให้ทองแดงและแคลเซียมหลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกัน

3.4.10 เตรียมส่วนผสมและอุปกรณ์ในการหลอมและหล่อโลหะเงินสเตอร์ลิงทั้งหมด 12 ชุด โดยชั่งน้ำหนักเม็ดเงินบริสุทธิ์ 99.99%, เม็ดทองแดงบริสุทธิ์ 99.99%, มวลเตอร้อัล

ลอยของทองแดงและซิลิคอน, มาสเตอร์อัลลอยของทองแดงและแคลเซียม ให้ได้ปริมาณ ส่วนผสมดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงส่วนผสมของเงินสเตอร์ลิงที่ใช้ในการทดลอง

เลขชุด	ส่วนผสม (เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก)			
	เงิน	ทองแดง	แคลเซียม	ซิลิคอน
1	92.500	7.500	-	-
2	92.500	7.476	0.024	-
3	92.500	7.404	0.096	-
4	92.500	7.332	0.168	-
5	92.500	7.284	0.216	-
6	92.500	7.470	-	0.030
7	92.500	7.410	-	0.090
8	92.500	7.380	-	0.120
9	92.500	7.260	-	0.240
10	92.500	7.356	0.024	0.120
11	92.500	7.284	0.096	0.120
12	92.500	7.212	0.168	0.120

* หมายเหตุ การคำนวณเปอร์เซ็นต์ซิลิคอนมาจากมาสเตอร์อัลลอย ซึ่งมีอัตราส่วนทองแดง : ซิลิคอนคือ 90 : 10 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก

3.4.11 ตั้งค่าอุณหภูมิของเตาหลอมไว้ที่ 1030 °C สำหรับส่วนผสมที่มีแคลเซียม และ 980°C สำหรับส่วนผสมที่ไม่มีแคลเซียม เมื่ออุณหภูมิขึ้นถึงประมาณ 600 °C เทส่วนผสมที่เตรียมไว้ลงไป หลอมและหล่อโลหะผสมทีละชุดจนครบ 12 ชุด ด้วยเครื่องหลอมและหล่อแบบสูญญากาศ โดยกวนน้ำโลหะขณะโลหะหลอมละลาย

3.4.12 นำแม่พิมพ์ออกจากเครื่องหล่อโลหะ ทิ้งไว้ให้เย็นตัวลง ประมาณ 20 นาที แล้วนำแม่พิมพ์ไปทำจุ่มถึงน้ำ แล้วความสะอาดชิ้นงานหล่อด้วยเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง เพื่อล้างปูนหล่อออกจากกระบอกหล่อ

3.4.13 นำต้นชิ้นงานโลหะที่ได้ทำความสะอาดด้วยการจุ่มกรดกัดแก้วเพื่อกัดให้ผิวชิ้นงานสะอาด

3.4.14 ตัดแต่งและขัดชิ้นงานเพื่อนำไปทดสอบ วิเคราะห์คุณสมบัติต่อไป

3.5 ระเบียบและวิธีการตรวจสอบ

3.5.1 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค

3.5.1.1 เตรียมชิ้นงานโดยการตัดชิ้นงานหล่อ แล้วเตรียมผิวโดยการขัดชิ้นงานด้วยกระดาษทรายเบอร์ 400, 600, 800, 1000 และ 1200 แล้วขัดละเอียดด้วยผงเพชรขนาด 9, 6, 3, 1 และ $\frac{1}{4}$ ไมครอน ตามลำดับ จากนั้นล้างคราบสกปรกด้วยน้ำและแอลกอฮอล์ แล้วเป่าให้แห้ง แล้วกัดผิวชิ้นงานด้วยสารละลาย H_2O_2 50% + NH_4OH 25% + H_2O 25% โดยปริมาตร ประมาณ 10-30 วินาที

3.5.1.2 ตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง แล้วถ่ายรูปรูปโครงสร้างจุลภาคที่กำลังขยายขนาด 100, 200 และ 500 เท่า

3.5.1.3 ตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกวาด (SEM) พร้อมกับตรวจสอบปริมาณของธาตุผสมในเฟสหรือโครงสร้างที่พบด้วย EDX เพื่อหาชนิดของเฟส

3.5.2 การวิเคราะห์ปริมาณของธาตุเงินและทองแดง ด้วยเครื่องมือ Atomic Absorption Spectroscopy

3.5.2.1 ชั่งตัวอย่างไว้ปริมาณ 0.3 กรัม ละลายในกรดไนตริกเข้มข้นจำนวน 10 มิลลิลิตร

3.5.2.2 ทิ้งไว้ 2 ชั่วโมง จนละลายหมด แล้วไล่ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) ออกให้หมดจากนั้นผสมน้ำให้ได้ปริมาตรรวม 50 มิลลิลิตร

3.5.2.3 จากนั้นทำการวิเคราะห์ปริมาณของ ทองแดง ซิลิคอน และแคลเซียม โดยนำไปเผาด้วย Air-acetylene โดยใช้ความร้อนประมาณ $6000\text{ }^{\circ}C$ เพื่อให้สารทดสอบเกิดการแตกตัวเป็นอะตอม แล้วทำการกระตุ้นอะตอมให้เข้าสู่สภาวะ Excited state เพื่อให้เกิดการคายพลังงานออก

3.5.2.4 วัดค่าพลังงานที่คายออกมาเทียบกับตอนเริ่มต้น จะทำให้ทราบพลังงานส่วนที่ถูกดูดกลืนไป แล้วนำค่าที่ได้มาเทียบกับค่ามาตรฐานของเครื่องมือ จะทำให้ทราบว่าชิ้นงานที่นำมาทดสอบมีส่วนผสมของโลหะที่ต้องการทราบเป็นปริมาณเท่าใด

3.5.3 การวิเคราะห์ปริมาณธาตุแคลเซียมและซิลิคอนด้วยเครื่องมือ ICP

ทำการส่งชิ้นตัวอย่างทดสอบไปวิเคราะห์หาปริมาณธาตุแคลเซียมและซิลิคอน ที่ศูนย์พัฒนาอณูมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (มหาชน) ด้วยเครื่องมือ Inductively Coupled Plasma (ICP)

การวิเคราะห์ปริมาณของธาตุด้วยวิธี ICP ทำได้โดย

3.5.3.1 ชั่งตัวอย่างไว้ปริมาณ 0.3 กรัม ละลายในกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้นจำนวน 10 มิลลิลิตร

3.5.3.2 ทิ้งไว้ 2 ชั่วโมง จนละลายจากนั้นผสมน้ำให้ได้ปริมาตรรวม 50 มิลลิลิตร

3.5.3.3 จากนั้นทำการวิเคราะห์สารละลายโดยสารละลายจะถูกเปลี่ยนให้เป็นละอองแล้วถูกพาเข้าพลาสมาของ ICP torch ซึ่งสารละลายจะแห้งเป็นไอกลายเป็นอะตอมแล้วเกิดการกระตุ้น อะตอมที่ถูกกระตุ้นจะเปล่งแสงซึ่งมีลักษณะเฉพาะออกมา

3.5.3.4 แสงที่เกิดขึ้นจะผ่านเข้าไปในเครื่องสเปกโตรมิเตอร์ เพื่อแยกเอาเฉพาะแสงที่ต้องการวัดที่ความยาวคลื่นที่ต้องการ แล้วให้แสงดังกล่าวตกลงบนดีเทคเตอร์เพื่อวัดออกมาเป็นสัญญาณซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นความเข้มข้นได้

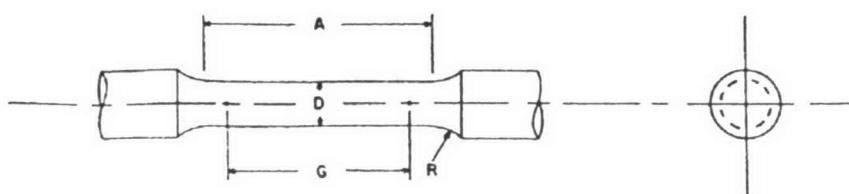
3.5.4 การตรวจวัดค่าความแข็งแบบวิกเกอร์ (Vickers Hardness Test)

3.5.4.1 ชัดชิ้นงานให้ได้ระนาบและขนานกันทั้ง 2 ด้านกระดาษทรายจนถึงเบอร์ 1200 แล้วขัดให้ละเอียดด้วยผงเพชรขนาด 3, 1 และ 1/4 ไมครอนตามลำดับ

3.5.4.2 วัดค่าความแข็งด้วยเครื่องวัดความแข็งแบบไมโครวิกเกอร์ ตามมาตรฐาน ASTM E 92-82 [21] ด้วยน้ำหนักกด 1 กิโลกรัม วัดระยะอินเดนท์ทั้ง 2 แกนโดยเครื่องจะคำนวณค่าความแข็งเป็นหน่วยวิกเกอร์ (HV) ในการวัดให้วัดตามหน้าตัดขวางของชิ้นงาน ห่างจากด้านริมของชิ้นงาน 2 มิลลิเมตร และวัดรอยต่อไปห่างจากรอยแรกทุกๆ 2 มิลลิเมตร จำนวนทั้งหมด 5 รอย ต่อ 1 ตัวอย่าง แล้วนำค่าที่ได้มาเฉลี่ยหาค่าความแข็งของชิ้นงานนั้นๆ ต่อไป

3.5.5 การทดสอบแรงดึง (Tensile Test)

หล่อชิ้นงานให้มีขนาดตามมาตรฐาน ASTM E8M- 96 ดังรูปที่ 3.1

G – Gage length = 20 ± 0.1 mm

D – Diameter = 4.0 ± 0.1 mm

R – Radius of fillet = 4.0 mm

A – Length of reduced section = 24 mm

รูปที่ 3.1 แสดงชิ้นทดสอบแรงดึง [22]

นำชิ้นทดสอบแรงดึงของแต่ละชุดส่วนผสมของเงินสเตอร์ลิง มาทำการทดสอบแรงดึงเพื่อหาค่าต่างๆ คือ ค่าแรงดึงสูงสุด ค่าแรงดึงที่จุดคราก และเปอร์เซ็นต์การเสียรูปหรือยืดตัวมาทำการเปรียบเทียบ วิเคราะห์และสรุปผล

3.5.6 การทดสอบความต้านทานการหมอง

3.5.6.1 ตัดชิ้นงานหล่อขนาดความหนา 1 มิลลิเมตร จำนวน 4 ชิ้นต่อ 1 ตัวอย่าง แล้วขัดผ้าฝ้ายหน้าตัดทั้ง 2 ด้าน ด้วยกระดาษทราย เบอร์ 400, 600, 800, 1000 และ 1200 ตามลำดับ

3.5.6.2 ชั่งน้ำหนักชิ้นงานก่อนการทดสอบ และวัดค่าความสว่าง L และค่าสี a, b ก่อนการทดสอบ ด้วยเครื่อง Spectrophotometer GRET AG – SPM 50 มุม 2 องศา, D65A เพื่อนำไปคำนวณตามสมการ (2-5) ดังนี้คือ

$$DE^* = [(L_2^* - L_1^*)^2 + (a_2^* - a_1^*)^2 + (b_2^* - b_1^*)^2]^{1/2}$$

โดย L_1^* , L_2^* คือ ค่าความสว่างของชิ้นงานก่อนและหลังทดสอบ

a_1^* , a_2^* คือ ค่าสีแดง-เขียว ของชิ้นงานก่อนและหลังทดสอบ

b_1^* , b_2^* คือ ค่าสีน้ำเงิน-เหลืองของชิ้นงานก่อนและหลังทดสอบ

3.5.6.3 แขนงชิ้นงานไว้เหนือสารละลายอิมมิตัวของโซเดียมซัลไฟต์ในภาชนะที่มีฝาปิดเป็นเวลา ½, 1, 2, 3 และ 4 ชั่วโมง

3.5.6.4 นำชิ้นงานหลังการทดสอบการหมอง ไปชั่งน้ำหนัก แล้ววัดค่าความสว่าง และค่าสีของชิ้นงาน

3.5.6.5 นำค่าต่าง ๆ ได้มาคำนวณหาค่าการเปลี่ยนแปลงของสีผิวชิ้นงานของแต่ละชุดตัวอย่างแล้วนำมาสรุปผล

3.5.7 การตรวจสอบสีผิวหลังจากการอบให้ความร้อน

3.5.5.1 นำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อที่เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้ง 12 ส่วนผสม มาเตรียมผิวโดยขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 400, 600, 800, 1000 และ 1200 ตามลำดับ ล้างน้ำด้วยแอลกอฮอล์ แล้วเป่าให้แห้ง

3.5.5.2 นำชิ้นงานไปอบในเตาที่สภาวะบรรยากาศ ที่อุณหภูมิ 100, 200 และ 300 °C เป็นเวลา 2 และ 4 ชั่วโมง ในแต่ละอุณหภูมิ

3.5.5.3 แล้วสังเกตดูสีผิวของชิ้นงานที่เปลี่ยนไป ถ่ายภาพบันทึกผล

3.5.8 การทดสอบการกัดกร่อนของเงินสเตอร์ลิงที่ผสมซิลิคอนและแคลเซียม ด้วยกระบวนการทางไฟฟ้าเคมีโดยเทคนิคโพเทนชิโอดนามิก (Potentiodynamic Technique)

3.5.8.1 เตรียมชิ้นงานโดยขัดผิวด้วยกระดาษทรายเบอร์ 400, 600, 800, 1000 และ 1200 ล้างด้วยน้ำและแอลกอฮอล์ แล้วเป่าให้แห้ง เก็บไว้ในโถดูดความชื้นเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

3.5.8.2 ติดตั้งเครื่องโพเทนชิโอสแตทกับเซลล์ไฟฟ้าเคมี โดยชิ้นงานต่อกับขั้วไฟฟ้าโลหะทดสอบ (working electrode; WE) ขั้วไฟฟ้าอ้างอิง (reference electrode; RE) คือ ซิลเวอร์/ซิลเวอร์คลอไรด์ (Ag/AgCl) และขั้วไฟฟ้าวัดกระแส (counter electrode; CE) คือ แท่งแพลตตินัม (Pt rod) พร้อมทั้งจุ่มเทอร์โมมิเตอร์ในสารละลายเพื่อวัดอุณหภูมิ

3.5.8.3 วัดเส้นโพลาริเซชันของชิ้นงาน [23] ในสารละลายที่มีเกลือโซเดียมคลอไรด์ 1 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ปล่อยก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ในสารละลายจนอิ่มตัว โดยใช้อัตราการป้อนศักย์ไฟฟ้า (potential scanning rate) 0.1 มิลลิโวลต์ต่อวินาที พื้นที่ของโลหะทดสอบที่จุ่มในสารละลาย เท่ากับ 1.86 ตารางเซนติเมตร

3.5.8.4 หาค่า E_{corr} , E_{pp} , E_p และ I_{corr} จากเส้นโพลาริเซชันที่ได้ แล้วคำนวณหา ค่าอัตราการกัดกร่อน จากสูตรดังสมการ

$$CR = \frac{3272 \cdot I_{corr} \cdot EW}{d \cdot A} \quad (3-1)$$

เมื่อ

CR = corrosion rate (mm/year)

 I_{corr} = corrosion current density (A)

EW = equivalent weight (g)

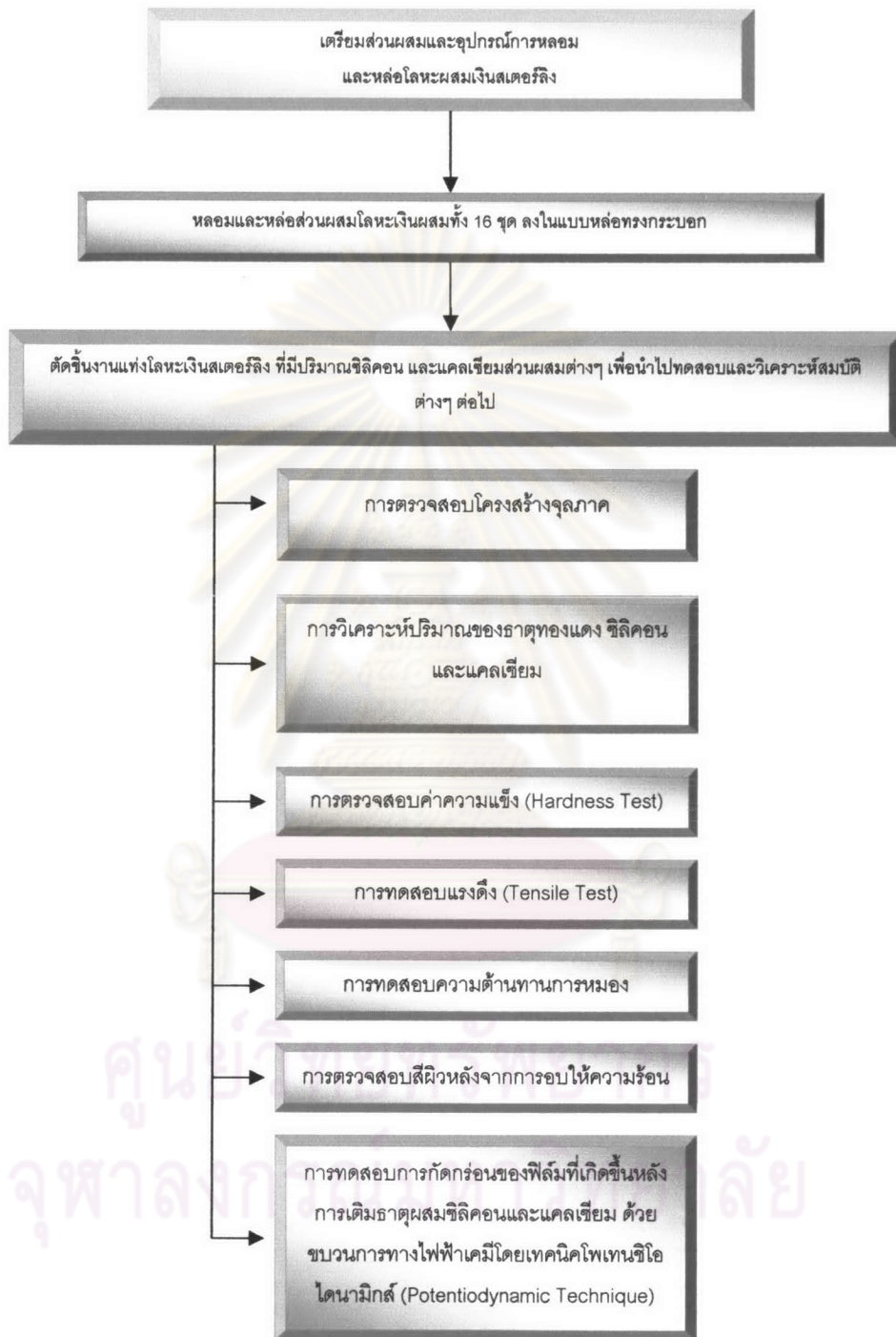
d = density (g/cm^3)A = surface area (cm^2)

3.5.8.5 วิจัยรณพฤตกรรมการกัดกร่อนของโลหะทดสอบและสรุปผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.5.9 แผนภูมิกระบวนการทดลอง

รูปที่ 3.2 แผนภูมิกระบวนการทดลอง